

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน กับ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในตำบลแม่แรม

อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายจรัสศักดิ์ ลอยมี

มิถุนายน 2545

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน 2) ระดับการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน ความรู้พื้นฐานทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน ความรู้พื้นฐานทางการเมือง และความสนใจทางการเมือง กับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในตำบลแม่แรม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 179 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่านการทดสอบความตรงและความเที่ยงแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/FW) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยมีดังนี้

การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน พบว่า สื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุดคือ สื่อโทรทัศน์ (ร้อยละ 100) รองลงมา คือ สื่อวิทยุ (ร้อยละ 45.25) และสื่อหนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 34.08)

ความถี่การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน

ความถี่การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อโทรทัศน์ จำแนกตามประเภทของเนื้อหา พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีระดับความถี่การรับชมที่แตกต่างกัน สามารถแยกระดับความถี่การเปิดรับ ดังนี้ การเปิดรับระดับปานกลาง ได้แก่ ข่าวสารการเมืองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง และการร้องทุกข์ รongลงมา คือ ข่าวสารการเมืองเกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และข่าวสารการเมืองที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีความถี่การเปิดรับระดับน้อย ได้แก่ ข่าวสารการเมืองเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ความถี่การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อวิทยุจำแนกตามประเภทของเนื้อหา พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีระดับความถี่การรับฟังที่แตกต่างกัน สามารถแยกระดับความถี่การเปิดรับ ดังนี้ การเปิดรับระดับน้อย ได้แก่ การทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รongลงมา คือ ข่าวสารการเมืองเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วง และการร้องทุกข์ และ ข่าวสารการเมืองเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ความถี่การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตามประเภทของเนื้อหา พบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนมีระดับความถี่การอ่านที่แตกต่างกัน สามารถแยกระดับความถี่การเปิดรับ ดังนี้ การเปิดรับระดับปานกลาง ได้แก่ การ์ตูนล้อเลียนการเมือง รongลงมา คือ ข่าวสารการเมืองเกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และข่าวสารการเมืองที่กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีความถี่ในการเปิดรับระดับน้อย ได้แก่ ข่าวสารการเมืองเกี่ยวกับการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ระดับการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน ความรู้พื้นฐานทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

กลุ่มตัวอย่างประชาชน มีระดับการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน ในระดับน้อย มีความรู้พื้นฐานทางการเมือง ความสนใจทางการเมือง และมีส่วนร่วมทางการเมือง ในระดับปานกลาง

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน ความรู้พื้นฐานทางการเมือง และความสนใจทางการเมือง กับ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน ความรู้พื้นฐานทางการเมือง และความสนใจทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Communications

RELATIONSHIP BETWEEN THE EXPOSURE TO POLITICAL INFORMATION FROM MASS MEDIA AND POLITICAL PARTICIPATION AMONG THE PEOPLE IN MAERAM, MAERIM DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

By

JARUNSAK LOYMEE

JUNE 2002

Chairman: Associate Professor Dr. Wittaya Damrongkiattisak

Department/Faculty: Department of Agricultural Extension, Faculty of Agricultural Business

This research was conducted in order to study : 1) the exposure to political information as presented by mass media reporters; 2) the level of exposure to political information as presented by mass media reporters, basic knowledge of politics; interest in political; political participation; and 3) the analysis of relationship between political mass media exposure, basic knowledge of politics and political interest with political participation of people residing in Maeram, Maerim district, Chiang Mai province.

Data respondents for this study consisted of 179 randomly selected villagers residing in Maeram, Maerim district, Chiang Mai province whose ages ranged from 18 years of age and up. Data was collected by means of an interview schedule designed for the research objectives. Data analysis employed the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS/FW) with statistics presented as percentages, means, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The results were as follows :

Exposure to political information from mass media showed that television was the most favored medium (100%) followed by radio (42.25%) and newspaper (34.08%).

The frequency of exposure to political information from mass media, with the content of political information having been categorized in television, was found to be quite different among the sample population. The exposure could be divided into two levels, the **moderate level** of frequency of exposure to political information from television includes protest and complaint news followed by the working performance of the election committee. On the other hand, the **low level** consists of news concerning interviews of electoral candidates.

In terms of exposure to political information from radio as categorized by their contents, it was found that the frequency of exposure was also different among the respondents. The results indicated a **low level** frequency for the working performance of the election committee followed by community protests and complaints and political news concerning interviews of electoral candidates.

Likewise, the frequency of exposure to political information from newspapers based on their contents was found to be different among the sample group. The frequency levels could be divided into two: **moderate level** for information based first on the satire of political cartoons and second, by working performance of the election committee; and **low level** for the working performance of members of the parliament.

The level of exposure to political information from mass media, basic knowledge in politics, political interest and political participation showed that the sample population had a low level of exposure to political information from mass media while their basic knowledge in politics, political interest and political participation were found to be at the moderate level.

The analysis of relationship between the exposure to political information, basic knowledge in politics, political interest with political participation was shown to be positively related.

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ ก็ด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างยิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ ประธานที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ทำให้ได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากบัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง รวมทั้งรองศาสตราจารย์ อูเทน ปัญโญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์นภเรศ รังควัต กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำและ เป็นกรรมการการสอบปัญหาพิเศษ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณาและความร่วมมือ จากผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 179 คน อันเป็นบุคคลซึ่งเสียสละเวลาอันมีค่า ในการตอบคำถามของ ผู้ศึกษา และข้อมูลที่ได้มานั้นมีรายละเอียดที่เป็นประโยชน์ และมีค่ายิ่งต่อการทำวิจัย

ท้ายที่สุด ผู้ศึกษาขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ร่วมเรียนในสาขาวิชานิติศาสตร์ รุ่นที่ 2 ทุกท่านที่เฝ้าให้กำลังใจ และคำปรึกษามาโดยตลอด และสิ่งที่สำคัญที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้กำลังใจและกำลังใจทรัพย์ เพื่อการศึกษามาตลอด ผู้ศึกษาหวังและตั้งใจว่าจะนำ ความรู้ ประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนที่ผ่านมา เพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์ และเกิดคุณค่า ต่อทั้งตัวเองและสังคม ในโอกาสข้างหน้าต่อไป

จรัสศักดิ์ ลอยมี

มิถุนายน 2545